

?Front veïnal per evitar el vuitè polígon industrial de Ripoll

A la capital del Ripollès ja hi ha set polígons industrials amb 39.509 metres quadrats de naus disponibles i 17.662 metres quadrats de parcel·les lliures en sòl industrial | La Plataforma Aturem el Polígon de les Llosses organitza dissabte una xerrada amb l'antropòleg Manuel Delgado i el periodista David Fernández

Les planes de la carretera de les Llosses, a l'alçada de la recta de Can Villaura, són l'indret projectat per l'Ajuntament de Ripoll per construir un nou polígon | Laura López

Al Ripollès, molta gent es pregunta quina és la raó per construir un nou polígon industrial a la carretera de les Llosses de Ripoll quan n'hi ha molts en desús o abandonats. Només a Ripoll, per exemple, existeixen set polígons industrials amb 39.509 metres quadrats de naus disponibles i 17.662 metres quadrats de parcel·les lliures en sòl industrial. A la resta de la comarca també hi ha molts altres espais industrials buits, com el de la Colònia Llaudet a Sant Joan de les Abadesses, el de Niubò a Campdevàrol o el de la Farga de Bebié a les Llosses.

No obstant això, l'Ajuntament de Ripoll vol transformar les planes agrícoles del primer tram de la carretera de les Llosses -la recta de Can Villaura- en un nou polígon industrial. El projecte és una vella iniciativa de CiU que l'actual alcalde convergent Jordi Munell, al govern amb majoria absoluta, vol reimpulsar. Tots els partits de l'oposició hi estan en contra. Es contempla la construcció de cinc parcel·les de naus a una banda de la carretera, dues rotondes en els extrems del vial i un equipament públic.

El consistori ha de requalificar els terrenys -unes 13 hectàrees- per passar de sòl rústic a industrial, però necessita el vistiplau del Departament de Territori, que de moment ha aturat la tramitació per la manca de l'estudi d'impacte ambiental. La plataforma Aturem el Polígon de la carretera de Les Llosses (<https://www.facebook.com/aturempoligonlesllosses/>) integrada sobretot per persones de Ripoll i les Llosses, denuncia que l'objectiu de la construcció del polígon no seria crear llocs de

treball sinó una operació de caràcter «especulatiu».

Polígons sense empreses

Una bona forma d'analitzar els discursos polítics és comptar les paraules que més repeteixen els oradors per valorar la rellevància que donen a unes idees enfront d'altres. Si apliquem aquest mètode al blog de l'alcalde Jordi Munell, trobem que la presència de paraules com «agricultura», «ramaderia» o «pagès» són ínfimes en relació a termes com «empresa» o «indústria». «Fer bullir l'olla» és una de les seves frases preferides, repetida sovint com si es tractés d'un mantra.

Ripoll i la comarca són, segons dóna a entendre l'alcalde, un producte que s'ha de sortir a vendre cada matí, maleta en mà, mentre que els pobles i les comarques veïnes són vistos com a adversaris a l'hora de captar inversions. «Si tothom tingués feina, bona part de la problemàtica de serveis socials es veuria reduïda», afirma. D'aquí vindria la dèria - o fal·lera poligonera com alguns l'han qualificat- de construir naus industrials per captar empreses que s'instal·lin al municipi. Una visió criticada per la plataforma opositora al polígon per reduccionista: «la creació de més sòl no comporta sempre un augment dels llocs de treball, però sí la destrucció de la terra», defensen. A part dels polígons, es necessiten les mateixes empreses. Però on són?. «Tenim contactes amb diferents empreses interessades» o «no diré noms per temes de confidencialitat» o «no puc donar més detalls» són algunes de les respostes habituals que dóna el govern municipal a les reiterades preguntes de l'oposició en els plens. La realitat és que l'estratègia de promoció econòmica de l'Ajuntament, en marxa des de fa més de quatre anys, no dóna els fruits desitjats però fins al moment, no hi ha cap indici d'autocrítica ni rectificació.

El polígon Niubó, a Campdevàrol, un dels polígons buits que hi ha al Ripollès Foto: Lluïsa Martín

Un cas paradigmàtic de fracàs és Sodeca, una empresa del sector de la ventilació amb seu a la població veïna Sant Quirze de Besora, que va anunciar la seva implementació a Ripoll l'any 2010.

Munell no era alcalde encara i va atribuir l'èxit de l'operació al grup convergent i a la mediació d'Artur Mas, que va visitar personalment la fàbrica. Han passat sis anys des de llavors i Sodeca encara no s'ha instal·lat a Ripoll. El 2015 va finalitzar el termini que tenia l'empresa per fer la inversió i l'Ajuntament la va haver de prorrogar. Al maig d'aquell any, l'alcalde va declarar: «l'arribada de Sodeca és bastant immediata, he vist alguns esbossos i tot apunta que les obres podrien començar en mesos».

Salvar les planes

Segons l'Ajuntament de Ripoll, la construcció del polígon no tindrà gaire impacte ambiental perquè la zona «ja està degradada», és un lloc on «històricament s'han fet activitats econòmiques» i que ara només cal «reordenar». La realitat però, és que el projecte suposa un canvi d'ús de l'espai en tota regla. El sòl té actualment categoria rústica, i si bé hi ha restes d'una antiga planta transformadora d'àrids i una serradora actualment en funcionament- ambdues alegals-, la major part de la superfície són camps agrícoles treballats o terrenys en desús.

La zona és una plana formada a partir dels dipòsits d'inundació de la riera de les Llosses, un bé escàs i estratègic a preservar en una comarca on només el 18,6% de la superfície té un pendent inferior al 20%. El terreny, conformat pels sediments que el riu ha anat arrossegant al llarg de riuades successives, està compost per sorres, argiles i llims, i és molt apte per a usos agrícoles o ramaders. Des del punt de vista de la legislació ambiental, el paratge és considerat hàbitat d'interès comunitari -prats de dall de terra baixa i muntanya mitjana-, i està protegit per una directiva de la Unió Europea. També és zona de protecció pel pla de recuperació de l'au *Gypaetus Barbat*, coneguda popularment com a trençalòs.

Per altra banda, el risc d'inundació també és un seriós inconvenient a l'hora de realitzar construccions a la zona. L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) en un informe del 2014, ja va instar a canviar la ubicació del polígon a la banda dreta de la carretera -originàriament era a l'esquerra en el sentit de Ripoll a les Llosses- per allunyar-lo de la riera. En aquest sentit, investigadors del Grup de recerca sobre riscos naturals de la Universitat de Barcelona (Risknat) consultats per la Directa han reconegut que el risc d'inundació existeix igualment en la nova ubicació proposada, que queda inclosa dins de l'àrea d'inundació geomorfològica i per la qual l'ACA no ha publicat una valoració sobre el període de retorn. Segons els experts, la situació hidrogeogràfica suggereix que la zona és susceptible de ser inundada almenys una vegada cada 100 anys, pel que no seria urbanitzable segons la legislació actual.

Properes accions de la Plataforma

La Plataforma Aturem el Polígon de Les Llosses es va presentar, després d'un seguit de reunions, el passat 26 de novembre amb la lectura a la plaça de l'Ajuntament de Ripoll del manifest que cridava a sumar-se «per salvar la plana de la carretera de Les Llosses». Al cap d'un mes una concentració d'un centenar de persones es va manifestar, acompanyats d'un parell de tractors, fins al creuament de la C-17, lluint pancartes i una escultura de fusta en la qual es podia llegir «volem llaurar aquests camps sempre més».

Des de llavors han iniciat una campanya de recollida de signatures (https://www.change.org/p/ajuntament-de-ripoll-aturem-el-pol%C3%ADgon-de-la-carretera-de-les-losses?recruiter=659735606&utm_source=share_petition&utm_medium=copylink) -ja en porten prop d'un miler- als mercats, botigues, bars i locals socials, i també han organitzat una exposició fotogràfica itinerant on es recullen imatges de les antigues colònies industrials i els polígons de nova construcció que romanen abandonats al Ripollès. De moment ha estat exposada al bar La Taverneta i actualment es pot veure al bar Fortí de l'Estrella i al restaurant La Barricona. Pel dissabte 28 de gener a les set de la tarda han organitzat la xerrada «La Terra: mercaderia o bé comú?» que anirà a càrrec de l'antropòleg Manel Delgado i el periodista i cooperativista David Fernández a la Biblioteca Lambert Mata de Ripoll.

Membres de la Plataforma Aturem el Polígon de Les Llosses afirmen però, que el col·lectiu vol anar més enllà de l'oposició frontal al projecte del nou polígon. En sentit propositiu, demanen la renaturalització de l'espai afectat, i el seu discurs reivindica altres usos del territori, per «mantenir la cura de la terra com a patrimoni comú i tenint sempre present el respecte per les maneres de viure en l'escenari que ens han llegat».

*Article publicat originalment a la Directa (<https://directa.cat/>) .

La plataforma
ATUREM EL POLÍGON
DE LA CTRA LES LLOSSES
organitza :

28
DE GENER

Xerrada i posterior debat

“
La terra:
Mercaderia
o bé comú?
”

a càrrec de :

19.00 h.

Biblioteca
Lambert Mata

RIPOLL

Manel Delgado
antropòleg

David Fernández
periodista i cooperativista

